

FESTIVALOVÝ DENNÍK

artfilm

FORZA

MESTO
TRENČIANSKE
TEPLICE

TRENČÍN

KÚPELE
TRENČIANSKE
TEPLICEWith the Financial Support of
AUF
AUDIOVIZUÁLNY
FOND

Pravda

artfilmfest
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
TRENČIANSKE TEPLICE
TRENČÍN

nedel'a 23. júna 2013

21. Art Film Fest

číslo 3 • ZADARMO

foto: Ľadovan Šuháša

Opijem sa, odseknú mi hlavu

Režisér, herec a scenárista Juraj Herz si na Art Film Feste prevzal Zlatú kameru. Ocenenie vraj nedá do pivnice, kam odkladá ceny, čo ho výtvarne nezaujímá. „Byť mám plný obrazov aj cien, musím teda pre ňu nájsť voľné miesto,“ hovorí.

Čím ste si vyslúžili prívlastok kráľ hororov? Veľa ste ich predsa nenakrútili.

Myslím, že som si ju nevyslúžil horormi, naozaj som ich nenakrútil veľa. Spalovač mrtvol sa k nim dá počítať, ale vtedy sa tak ešte nebral. Horormi sú skôr moje detské filmy Deviate srdce, Panna a netvor, pri ktorých deti utekali s plačom z kina. Dostali sa však na festivaly hororov do Španielska, Portugalska či Belgicka a tam tie zamýšľané filmy pre deti súťažili s krvavými horormi a dostávali hlavné ceny.

Čím vás tento žánr provokuje?

Neviem, ale rád sa bojím, aj keď pozerám filmy. Ľudia sa radi boja. Nemusi sa to volať horor, ale triler, napätie. Jeden veľmi zvláštny triler mám teraz pred sebou. Tri roky sme so spoluautorom scenára premýšľali, ako ho urobiť tak, ako ešte nebol na-

krútený, pretože strašne veľa vecí sa opakuje. A prišli sme na záležitosť, ktorá celý film prehodí na hlavu a urobí z neho niečo neprirodzené, nadprirodzené... Scenár bol výborne prijatý, lenže producenti sa neponáhľajú, takže musím čakať.

Nedávno ste však nakrúcali krátky hororový film v Kežmarku. Ako sa vám pracovalo v rodnom meste?

Potešil som sa. S kameramanom Dodom Šimončičom, s ktorým sme od Sladkých hier minulého leta nakrútili aj niekoľko ďalších filmov, prišli osvetľovači v dobrej nálade. Hovorili, že v Kežmarku bolo výborne, rozumeli sme si a bolo dobre – to ma veľmi teší. Navyše som si trocha vystrelil z toho, že som pred dvomi rokmi dostal titul Čestný občan. Pritom v Kežmarku som bol jedným z najhorších žiakov...

Dostal sa tento fór aj do filmu?

Vystupujem vo filme z vlaku na stanici ako čestný občan. V krátkom filme som zopakoval prijatie ceny, potom sa s celým štábom aj s priateľom opijem a začnem hovoriť o tom, že som vôbec nebol významný žiak. Mal som trojky z mravov, podmienené vylúčenie aj reparát. A Kežmarčania sa postupne menia na stredoveké postavy a keďže Kežmarok bol kráľovským mestom s hrdelným

právom, všetko mi spočítajú, odveľú ma do mučiarnie a odseknú mi hlavu. **Neboli hororom zážitky z koncentračného tábora, kam ste sa dostali, keď ste mali desať rokov?**

Tak som to nepociťoval. Najhoršia bola cesta do koncentráku. V každom vagóne bolo natlačených 110 ľudí, polovica vagóna sa zbláznila zo strachu, nedostatku vody a jedla. Pozeral som sa, ako sa správajú dospelí, bola to škola. Otec vtedy povedal, že po vojne sa všetci traja stretáme v Kežmarku – aj sme sa stretli. Ale oveľa horšou skúsenosťou boli pre mňa dva roky povinnej vojenskej služby.

Pri preberaní Zlatej kamery ste spomenuli, že jednu filmovú scénu vám doslova „ukradol“ Steven Spielberg. Naozaj sa také veci robia?

Môj priateľ Ivan Passer, jeden z tých, s ktorými sme spoločne začali nakrúcať, mi povedal: O Spielbergovi je v Amerike známe, že kradne nápady. Vzal mi celú jednu scénu z filmu Zastihla mňa noc. Na súd som nemal, to by som sa nedoplátil. Lenže... ja nezabúdam, mám pamäť ako slon. S niekoľkými ľuďmi som si už vyrovnal účty, s niektorými ešte nie. Jedným z nich je Spielberg. Myslím, že raz sa s ním stretnem a účet si vyrovnáme.

Jena Opoldusová

Bazén, smoking a cúgovky

Zamýšľala som sa nad tým, ako by to vyzeralo, keby s nami na Art Film Fest mohol byť Tato aj tento rok. Myslím, že si to viem predstaviť celkom presne, lebo som mala tú časť stráviť s ním niekoľko filmových festivalov v živote. Hneď po príchode by sa hodil (on by povedal švaco!) do prvého hotelového bazéna, ktorý by stretol. Potom by sa natiahol do smokingu, obul by si cúgovky (lebo on nosil len dva typy obuvi: vibramky so žltými šnúrkami a cúgovky) a šiel by sa zabávať až do rána.

Na druhý deň by sa proces s bazénom a smokingom opakoval, ale pomedzi to by stihol aj dva, tri filmy. Viem, že sú ľudia, ktorí stíhajú na festivale denne filmov aj päť, šesť, ale potom nestíhajú uspokojiť ďalšie zmysly. A festival predsa nie je len o filmoch, ale aj o dobrotách, stretnutiach starých známych, prekvapivých zoznámeniach a objavoch všetkého druhu. Festivalové mesto sa mení z obyčajného rozpaleného letného mesta na osviežujúce multikultúrne centrum plné rôznorodých ľudí, ktorých spája spoločná vášeň pre dobré filmy.

Po filme by si Tato sadol do nejakej záhradnej reštaurácie, a popri dobrom jedle by pozoroval ľudí okolo seba. Poobdivoval by čučoriedky batôžkárky a ich ctiteľov, staré dámy, ktoré nazýval zrelým ovocím, zvitlil by sa s filmármi a všetkých by pozabával svojim videním sveta.

A potom by bol zas čas ísť do kina, do bazéna, do smokingu...

Lucia Satinská, dcéra Júliusa Satinského dnes o 15. h pripievni vo Festivalovom parku tabuľku, ktorá patrí k cene Hercova misia pre jej otca

3 OTÁZKY PRE...

Martina Šmatláka

Digitalizáciu Kina Prameň, ktoré dnes po 16. h znovuotvorí projekcia filmu *Pieseň o sivom holubovi*, podporil aj Audiovizuálny fond. Na digitalizáciu najmä jednosálových kín vynaložil za tri roky 1 672 500 eur, ktorými podporil 59 žiadostí.

Prečo je dôležité digitalizovať, a tak aj zachovať malé kiná?

Najmä v menších mestách a obciach pôsobia takmer všetky kiná v domoch kultúry, kde tvoria viac ako polovicu kultúrnych aktivít. Ak by zanikli, kultúra na miestnej úrovni by utrpela výraznú stratu. Existuje pomerne lacný variant digitalizácie, ktorý kinu umožňuje flexibilné programovanie a využívanie aj na iné aktivity. Vyžaduje si to však tvorivejší prístup k programovaniu kina, preto chceme podporiť aj tréningy a vzdelávanie pre kinárov, zamerané na dramaturgiu aj marketing kina. Digitalizácia je totiž pre kiná najmä príležitosťou pre rozvoj, nielen záchranou pred zánikom.

Zaujímajú sa Audiovizuálny fond o program a prevádzku kina aj po jeho digitalizácii?

Podmienkou na poskytnutie dotácie je aj to, že kino udrží pravidelnú prevádzku najmenej päť rokov. Prijímateľ má tiež záväzok uvádzať európske filmy v rozsahu najmenej 20 percent zo všetkých predstavení. Menším kinám v zmluve určujeme aj záväzok minimálneho počtu predstavení za rok. Každé podporené kino nám tiež musí posielať dotazník o činnosti.

Nie je dôležitejšie podporiť namiesto kín živú tvorbu?

Podpora digitalizácie kín tvorí približne 7,5 percenta z peňazí, ktoré fond rozdelil od vzniku až doteraz. Usilujeme sa, aby bola podpora primerane rozdelená medzi tvorbu, produkciu, distribúciu, podujatia, výskum, vzdelávanie či technologický rozvoj. Na podporu kín dávame približne päťkrát toľko, než koľko z nich vyberieme na príspevkoch podľa zákona. (m)

Martin Huba naplnil Hercovu misiu

V Slovenskej sezóne si zatancuje tiger

Keď sa v roku 2003 objavila prvý raz v programe Art Film Festu sekcia Slovenská sezóna, vznikali na Slovensku dva, tri filmy ročne. Vlni ich vzniklo 21 a na rok 2013 je zatiaľ avizovaných, vrátane minoritných koprodukcii, 26 premiér. A to hovoríme len o dlhometrážnych filmoch pre kiná. Napríklad o cenu Igrica za rok 2012 sa uchádzalo až 77 titulov.

Na Art Film Feste sa môžu diváci tešiť na viacero premiér. Dnes sú v programe krátkometrážna novinka Martina Repku *Tanec tigra*, ktorá vznikla v koprodukcii s Indiou a Rakúskom a je poctou juhoindickému „Kollywoodu“, dokument *Štvorec* v kruhu Ľubomíra Štecka o Vladimírovi Ossifovi, rodákovi z Prešova, ktorý od roku 1982 žije a tvorí striedavo v európskych metropolách i v New Yorku, pretože sa neustále snaží objavovať nové tvorivé aj životné teritória a realizovať ďalšie svoje sny. O svojej tvorbe hovorí, že „Obrazy sú stopy môjho života“.

Premiéru má i pásmo študentských filmov *Kobyľka*, ktoré by každý mesiac malo priniesť do kín niekoľko krátkych študentských filmov.

S výnimkou ocenenej snímky *Výstava* dvojice Peter Begányi, Andrej Kolenčík, všetky ďalšie krátke filmy v sekcii Slovenská sezóna, majú na Art Film Feste premiéru: horor *Petra* Czikraia *Good Night*, portrét muža, ktorý sa chcel stať rybou *Homo Ciris* Jany Minárikovej a päť epizód animovaného večerníčkového seriálu *Kataríny Kerekesovej Mimi a Líza*. Jedna z nich, *Tety z pexesa*, pred týždňom súťažila na známom festivale v Annecy.

Poslednou premiérou v Slovenskej sezóne je dlhometrážny dokument *Romana Fábiana Banický chlebiček* o zašlej sláve jednej dediny a šanci mladého človeka uchytíť sa v tomto prostredí. Premiérové filmy prídu osobne uviesť ich autori.

Rok 2013 sa vôbec začal pre slovenskú kinematografiu veľmi úspeš-

ne. Filmy *Mátyása Priklera Ďakujem*, *dobre* a *Miry Fornay Môj pes Killer* vybrali do programu prestížneho MFF Rotterdam a film *Miry Fornay* získal hlavné ocenenie *Hivos Tiger Award*. V Slovenskej sezóne však chýba, pretože je v hlavnej súťaži Art Film Festu. Podobne ako *Pandy Matúša Vizára* ocenené v Cannes i Annecy, ktoré súťažia medzi krátkymi filmami.

I ďalšie tri filmy zo Slovenskej sezóny už majú premiéru za sebou. *Miluj ma alebo odíď* *Mariany Čengel Solčanskej* sa stal divácky najúspešnejším domácim hraným filmom roku a *Kauze Cervanová* *Roberta Kirchhoffa* patrí prvenstvo medzi dokumentmi a navyše bol nedávno nominovaný SFTA na Európsku filmovú cenu. A dokument *Pala Korca Exponáty* alebo *príbehy z kaštieľa* už stihol získať Igrica a z Art Film Festu putuje do súťaže dokumentov na MFF Karlovy Vary. **Miro Ulman, zostavovateľ sekcii Slovenská sezóna**

FILMOVÉ TIPY NA DNES

Epizóda zo života zberača železa
10.45 h ODA, Trenčín

Nová snímka oscarového bosnianskeho režiséra *Danisa Tanovića* ponúka mrazivý záznam zo života chudobnej rómskej rodiny. Tá nemá peniaze na to, aby zachránila matku, ktorá v sebe nosí mŕtve dieťa. Vojna na Balkáne síce už nie je, ale vlastne sa nikdy neskončila. Film získal na Berlinale Veľkú cenu poroty aj cenu za najlepší mužský herecký výkon.

Wajma: Afganský ľúbostný príbeh
13.30 h Cinemax 1, Trenčín

Čašník *Mustafa* a študentka *Wajma* nadviažu utajovaný vzťah – napriek konvenciám, ktoré ich rozdeľujú. Keď však dievčina zistí, že je tehotná, postupne začne strácať istotu, že sa s ňou *Mustafa* oženi. *Wajmin* otec sa ocitne pred osudovou dilemou: Vyberie si oddávna udržiavané právo ochrany rodinnej cti alebo preváži otcovská oddanosť k dcére?

Z filmu Tři veteráni. foto: SFÚ

Z filmu Srdečný pozdrav ze Zeměkoule. foto: Karel Lešátko

Satinského pripomenie aj ufónsky film

Keď sa Július Satinský a Milan Lasica zmenili na ufónov, čo pristáli s lietajúcim tanierom na modrej planéte, aby preskúmali pozemský život, vznikol jeden z najlepších a najzábavnejších československých sci-fi filmov. „V osemdesiatomprvom som dostal telegram od Oldřicha Lipského, či by som nechcel hrať mimozemšťana. Okamžite som odpovedal, že áno, lebo ako mimozemšťan sa už dlho cítim. Lipský nám dal nielen hereckú, ale aj spoluautorskú voľnosť, a tá spolupráca bola príjemná a zábavná,“ glosoval neskôr Milan Lasica.

Isto aj preto do sekcie Téma: Július Satinský výberom Milana Lasicu zaradil prezident Art Film Festu kultový Srdečný pozdrav ze Zeměkoule. Festival ho uvedie dnes o 13. h v trenčianskom RTVS ArtKine Metro.

Druhým stretnutím s Júliuom Satinským bude dnes rovnako o 13. h premietanie dvoch dokumentov o obľúbenom komikovi, hercovi a spisovateľovi v Kine Prahe v Trenčianskych Tepliciach. Jedným je Podivuhodný svet Júliusa Satinského, ktorý vytvoril Peter Hledík, viceprezident Art Film Festu, a druhým je Momentálne jsem mrtvý režisérky Kamily Vondrovéj.

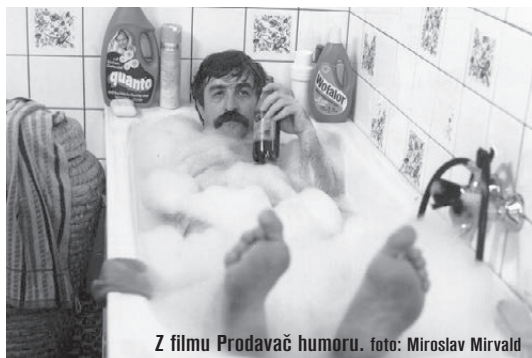
O 15. h potom Lucia Satinská v trenčianskoteplíckom Festivalovom parku pripevní tabuľku s menom svojho otca, ktorý sa tento rok pridal k nositeľom ocenenia Hercova misia.

„Viete, herectvo musí byť ľahučké, artistné a to sa dá v činohre a komédii dosiahnuť aj podvodom. V opere a balette nie, v činohre áno.

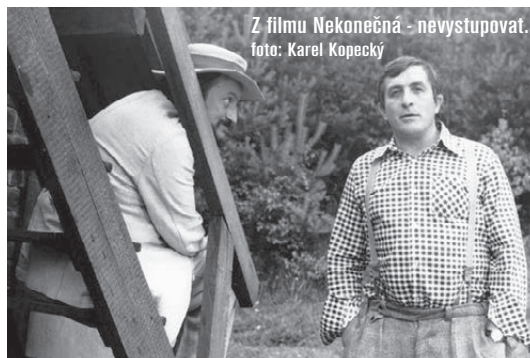
Je to téma na polemiku, ale medzi hercami je veľa podvodníkov,“ uvažoval Július Satinský v poslednom rozhovore, ktorý poskytol koncom roka 2002.

„Bohužiaľ, to, čo robil v divadle, zostáva len v pamäti a film má tú úžasnú vlastnosť, že zaznamenáva človeka navždy. Je pekné, že sme si na Jula spomenuli pri takom smutnom výročí, ako je desiaty rok jeho odchodu a verím, že tie filmy divákov pobavia,“ povedal teraz Milan Lasica.

V sekcii, ktorú z filmov so svojim javiskovým a tvorivým partnerom zostavil, ponúkne Art Film Fest v ďalších dňoch vždy o 13. h v trenčianskom RTVS ArtKine Metro postupne kultové snímky Nekonečná - nevystupovať, Tři veteráni a Prodavač humoru. (kiz, fil)

Z filmu Prodavač humoru. foto: Miroslav Mirvald

Z filmu Nekonečná - nevystupovať. foto: Karel Kopecký

STRUČNE

Britský filmový kritik Peter Hames predstavi o 16. h v Kine Prahe v Trenčianskych Tepliciach svoju publikáciu Best of Slovak Film 1921-1991.

Bažant Kinematograf v Trenčíne uvedie dnes o 22. h film Martina Šulíka Všetko čo mám rád za osobnej účasti herca Juraja Nvotu a Kinematograf v Trenčianskych Tepliciach poteší o 22. h českou komédiou Jiřího Vejdělka Účastníci zázjazu.

Blok hraných, dokumentárnych a animovaných filmov Kobylka z dielni študentov a absolventov VŠMU bude mať premiéru o 18. h v Cinemaxe 2 v Trenčíne.

Kúpeľné špacírovanie mestom ponúka od 15. h v Trenčianskych Tepliciach projekt Opustená (re)kreácia. Viedenský teoretik architektúry Jan Tabor previedie po architektonických pozoruhodnostiach mesta.

V štýle Disco Funk Soul & House roztancuje od 19. h trenčianskoteplícky Kursalon DJ Rafo. (kiz, fil)

OSOBNÉ UVEDENIA DNES

10.30 h – v RTVS ArtKine Metro uvedie režisér Sergio Oksman súťažný krátky film Príbeh pre Modlinovcov

10.30 h – v Kine Prameň uvedie film Miluj ma alebo odíd' režisérka Mariana Cengel-Solčanská

13.30 h – v Cinemaxe 1 uvedie režisér Barmak Akram súťažný film Wajma: Afganský ľubostný príbeh

16.00 h – v RTVS ArtKine Metro uvedú režisér Engin Kundag súťažný krátky film Ararat a režisérka Liova Jedlicki súťažný krátky film Samoty

Zlatá klieťka
16.30 h Cinemax 1, Trenčín

Mexická snímka ocenená v Cannes ponúka brutálny príbeh z Južnej Ameriky. Dlhú a strastiplnú cestu troch tínedžerov z guatemalských slumov, ktorí sa vydajú za lepším životom do Spojených štátov. Cestujú v nákladných vlakoch a čelia krutej realite. Zmyslom filmu je od srdca vyrozprávať pravdivý príbeh migrantov.

Punkový syndróm
21.30 h RTVS ArtKino Metro, Trenčín

Dokumentárny film o mentálne postihnutých mužoch, ktorí majú úspešnú punkrockovú kapelu. Ide o jeden z najveselších a najzábavnejších dokumentov posledných rokov. Portréty postáv, ich tvorivá spolupráca a záznam koncertov sú narkrútené skvele, ale v prvom rade ide o to, ako autenticky sa všetky postavy správajú pred kamerou.

Linda Lovelace
21.45 h ODA, Trenčín

Biografický príbeh zaznamenáva zrod prvej pornohviezdy – na začiatku naivného dievčaťa, ktoré opantá charizmatiký muž, jej neskorší manžel, manažér a pasák. Oscaroví tvorcovia Rob Epstein a Jeffrey Friedman odhaľujú podstatné udalosti vo svete pornobiznisu; zneužívanie, zrady, ale aj okolností zrodu, vzostupu a pádu Lindy Lovelace. (kiz)

Art Film Fest žije vo dne aj v noci. foto: Matej Kukučka

Foto dňa Art Film Festu

I get drunk, and they cut off my head

Director, actor and screenwriter Juraj Herz has accepted Art Film Fest's Golden Camera. He claims it isn't going to collect dust in his cellar with those awards that don't interest him artistically. "My flat is full of pictures and awards, but I'll have to find a free spot for it," he says.

How did you earn the title "King of Horror"? After all, it's not as if you've made many horror films.

I don't think I earned it by making horror films, I really haven't made many. The Cremator could be considered one, but it wasn't seen that way at the time. The true horror films are my children's titles *The Ninth Heart* and *Beauty and the Beast*, which sent kids running from the cinemas in tears. But they ended up at horror festivals in Spain, Portugal and Belgium, where, despite being intended for children, they held their own against gory horror movies and won grand prizes.

What is it that excites you about the genre?

I don't know, but I like being scared, including when I watch films. People like to be scared. It doesn't have to be called horror; thrillers and suspense work too. At the moment I've got a very peculiar thriller ahead of me. For three years my co-screenwriter and I pondered how to do it in a way that hadn't been done before, since so many things are repeated. Finally we realized what would turn the whole film on its head and make it something unnatural, supernatural... The screenplay was fantastically received, but the producers are in no hurry, so we have to wait.

You also recently shot a short horror film in Kežmarok. What was it like to work in your hometown?

I was delighted. Along with cinematographer Dodo Šimončič, who I've made several films with after *Sweet Amusements of Last Summer*, the lighting crew arrived in a good mood. They said it was brilliant in Kežmarok; we got on well and had

a good time – and that makes me happy. What's more, I had some fun with the fact that they'd granted me the Freedom of the Town two years before. Even though I'd been one of the town's worst pupils.

Did the joke make it into the film as well?

In the film I arrive in the train station as an Honorary Freeman. The short film re-enacts my receiving the award, and then the entire crew, the mayor and I go out drinking. That's when I start talking about how I wasn't by any means a distinguished pupil. How I got Cs for behaviour, suspensions, makeup exams – the works. Then the townspeople start to change into medieval characters, and since Kežmarok was a royal city with supreme jurisdiction, they take me to task for everything, drag me off to the dungeon and cut off my head.

Did you have horrific experience yourself when you ended up in a concentration camp at 10 years of age?

That's not how it felt to me. The worst part was the journey to the camp. 110 people were packed into each railway carriage, and half of us went mad from fear, thirst and hunger. I watched how the adults behaved; it was a real learning experience. My father said then that after the war the three of us would meet in Kežmarok – and that we did. But my two years of compulsory military service were a much worse experience.

When you accepted the Golden Camera, you mentioned that Steven Spielberg literally "stole" a scene from one of your films. Are such things really done?

My friend Ivan Passer, one of the colleagues I started filmmaking with, told me that in America, Spielberg is infamous for stealing ideas. He snatched a whole scene from my film *The Night Overtake Me*. I couldn't afford to take him to court. The only thing is...I'll never forget; I've got a memory like an elephant. There are people I've got even with, and some that I haven't yet. Spielberg's one of the latter. I reckon we'll meet someday and set things straight.

Jena Opoldusová

General Partner _____

Partner of Project _____

Main Sponsors _____

Transport Provider _____

Logistics Sponsor _____

Student cinepass by _____

Sponsors _____

Official Suppliers _____

Main Media Sponsors _____

Partners _____

Media Sponsors _____

The festival is held under the auspices of Prime Minister of the Slovak Republic Robert Fico.